

דעם רבינ'ס

עיוכט

דער ריינער קוואל

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

א גוטן שבת פאר אלע לעכטיגע קינדער,

יעצט ווען מיר שטייען אין די פּרשיות פון שמואל
ביז משפטים, דערציילט אונז די תורה די שעבוד
פון מצרים די גאולה, מכות און מתן תורה איז
צייט צו פּרעגן פון ענה קינדער א פראגע.

האט איינער פון אונז אמאל אריינגעטראכט
ביים דאווענען וואס מען זאגט ביי שחרית יעדן
טאג? עס איז דא א פסוק, "ותרא את עני אבתינו
במצרים ואת זעקתם שמעת על ים סוף (נחמיה ט,
ט) אז דער אויבערשטער האט געזען די פלאג
פון אונזערע עלטערן אין מצרים און זייערע
געשרייען האסטו צוגעהערט ביים ים-סוף. איז
דער פסוק ממשיך, "ותתן אתם ומפתים בפּרעה
ובכל עבדיו ובכל עם ארצו," פארוואס? "כי
ידעת כי הזידו עליהם," דורכדעם, "ותעש לה
שם כהיום הזה (נחמיה ט, י) - כּבּיכול, האסט זיך
געמאכט א נאמען אזוי ווי דער היינטיגער טאג.

דעם פּסוק אין הלכות קריאת התורה (הלכה ו'
אות ט"ו) שרייבט ער אזוי: "ווער עס וויל רחמנות
האבן אויף זיך און טראכטן פונעם אונטערשטן
תכלית הנצח, זיין תקנה איז, אז ער, אזוי ווי
ער שטייט און גייט, אזויווי ער איז, יעדער
איינער אין זיין מדרגה בגשמיות און ברוחניות
וואו ער געפינט זיך, דארף ער ביי זיך אין קאפ
אפמאכן אז ער איז אזוי ווי א נייע בריה ממש
- א פריש געבוירן קינד! אזוי ווי מיר זעען אין
שלחן ערוך און אלע פוסקים ברענגען דאס, אז
מען דארף מאכן ברכת השחר, פארוואס? ווייל
דער מענטש איז געווארן א נייע בריה - ניי-
געבוירן. מיר מאכן די ברכה, המחזיר נשמות
לפגרים מתים, שלא עשני גוי, הנותן ליטף כח,
אלע ברכות זענען אויף אויף די נשמה וואס האט
זיך פריש באנייט אין דעם איד.

יעדעס קינד, יעדער בחור, יעדער איד דארף
זיין עבודה זיין אינגאנצן ניין יעדער איד, אזוי
ווי ער איז, ווילאנג דער אידישער נאמען ישראל
איז נאך אויף אים, טוט ער יעדן טאג עטליכע
מצוות. ער טוט אן ציצית, תפלין, ער זאגט
ברכות, קריאת שמע, ער דאוונט, אסאך אידן
זאגן תהלים, מער לערנט אביסל / אסאך תורה.
דעריבער דארף מען זיך מישב זיין אז דעם טאג
ווי איך געפין זיך יעצט, איז נאך קיינמאל נישט
געווען אויף דער וועלט און ס'וועט קיינמאל
נישט זיין. די עבודה וואס איך דארף דינען דעם
באשעפער אין דעם טאג איז ניי אינגאנצן. נאר דו

וואס איז פשט
פון די פּסוקים
וואס מיר זאגן
יעדן טאג? א
מענטש קען
דורכגיין זיבעציג
יאר דעם פּסוק
און קיינמאל זיך
נישט אפּשטעלן:
"וואס זאג איך
דא?"
לאמיר זען וואס
ר' נתן זאגט אויף

לייבעלע

פארזעצונג #4

פאר אונזער שטעטל."

"ישראל מאיר? קיינמאל וועט ער נישט צוריק קומען. נישט אין דעם גלגול, דארט זיצט ער, טא טא טא טא..."

אבער איינער גלייבט יא אז ישראל מאיר קען זיך צוריקקערן צום טאטן אין הימל עס איז נאך דא אן האפענונג פאר אים, פאר זיין נשמה, וואס איז באהאלטן אונטער דעם גראבן געדיכטן מרה שחורה, וואס ליגט אונטער זיין געלט גייציגקייט.

ווער איז דער מענטש וואס גלייבט נאך אין ישראל מאיר'ס נשמה ווער קינדער ווער קען עס זיין?

דאס איז אונזער ר' יצחק ברייטער. ער גלייבט אין רבי'נס ווערטער און ר' נתן'ס ווערטער וועלכער האט געזאגט: "אפילו מען זאל זיין דער גרעסטער בעל עברה, אבי אבי מען האלט זיך ביים רב'ן. וועט מען בוודאי תשובה טון און מען וועט האבן א תיקון."

ער גייט אויפזוכן ישראל מאיר הכהן. ער וועט אים צוריקשליעפן צום הייליגן טאטן, דער באשעפער, דער גרויסער באשעפער.

ער טראכט צו זיך ווי אזוי קען איך כאפן א קשר מיט דעם ישראל מאיר, אזא איינער וואס פארברענגט טאג און נאכט מיט פאלנע גוים. ער טרינקט און שיכורט מיט זיי, ער האט שוין גארנישט קיין שייכות צו קיין אידן. ער וויל נישט האבן קיין שייכות מיט זיי, ער וויל זיך נישט טרעפן מיט זיי, וואס טוט מען?!

לאמיר גיין צום אנדערן עק מארק, ווי עס שטייען א רינגעלע מיט מענטשן. אין אמת'ן דארף אונז נישט אינטערעסירן וואס מענטשן רעדן און פלאפלען, זיכער נישט וואס מען רעדט אין מארק אדער אין שאפינג-צענטער, אונז האבן בעסערס און וויכטיגערס וואס צו טון אין לעבן, אבער אויב מען קען עפעס ווערן נענטער צום באשעפער וועלן מיר זיך יעצט אריינשטופן די נאז זיך אויסצולערנען וואס נישט צו רעדן, און וויפיל נישט צו רעדן פון אנדערע מענטשן.

אין שטעטל גייט נישט אראפ די נייעס פון טיש, וואו מען גייט און שטייט הערט מען איין זאך.

ישראל מאיר, לייבעלע, לייבעלע, ישראל מאיר, ישראל מאיר, לייבעלע... ישראל מאיר איז געווארן ווי א פאלנער גוי.

אזוי שטייט נאך א קופקע נעבן א טישל וואו מען פארקויפט מאראנצן און יעדער האט וואס אריינצורעדן..

"איך גלייב נישט אז ישראל מאיר קען נאך תשובה טון, אזא שייגעץ וואס ער איז, ער קוקט דאך אויס ווי אן עכטער ערל."

"ער האלט נישט ביי גארנישט דער ישראל מאיר, אזעלכע בושות מאכט ער

וואו ישׂראל מאיר איז גערופן געווארן צו מאכן אייזן-ארבעט, זיין פאך וואס ער האט אזוי גוט געקענט.

ר' יצחק שפאצירט אהיו צו דעם אדרעס, שטילערהייט דערווישט ער זיך אריין אינעם חצר און ביז צוויי מינוט איז ער שוין אין דעם דירה וואו ישׂראל מאיר פאררעכט די אייזן. ר' יצחק כאפט א שמועס ער רעדט מיט ישׂראל מאיר וועגן דאס און יענץ, שיינע מעשה'לעך און צוביסלעך קריכט ער אריין אין א שמועס פון ווערטער פונעם נחל נובע דער קוואל, די הייליגע דיבורים וואס האט אזא כח צו דערוועקן דעם ווייטסטן נשמה וואס ליגט פאר'חלש'ט אין א טיפע שלאף קענען די רייד אים אויך דערמינטערן.

ער איז אים מגלה די הייליגע נשמה וואס ער פארמאגט, א נשמה וואס קומט פונעם כסא הכבוד, די תענוגים און זיסקייט וואס ווארט אים אפ אין עולם הבא.

המשך קומענדיגע וואך בעז"ה

ר' יצחק פֿרעגט פון די שטעטל אידן, ווי אזוי ער קען זיך טרעפן מיט ישׂראל מאיר? זיי לאכן פון אים.

דעם גראבן בעל עברה וואס האט אפגעשמד'ט זיין זון אים ווילסטו טרעפן? דו מיינסט אז מען קען צו אים רעדן? א שאד דיין ארבעט. איך זאג דיר ס'איז א שאד...

אבער אין ר' יצחק'ס הארץ בלאזט אן אנדערן ווינט. ער גלייבט מיט זיין גאנצן הארץ אז אונטער דעם בלאטע ברענט א אידישע נשמה וואס לעכצעט און דארשט צוריק צוקומען צו איר שורש. מען דארף אים נאר געבן א האנט און אים העלפן ארויסגיין פון דעם טיפן גרוב צוריק צו טאטן אין הימל.

איין טאג איז ר' יצחק געוואר געווארן אז דעם מענטש וועמען ער זוכט אזוי, געפינט זיך דא נישט ווייט אין א שטוב

זוכנו לקדושת מרדכי ואסתר...

מען הייבט אן בעז"ה אין די טעג הלכות פורים.

א גוטע געלעגנהייט זיך מיטצוכאפן אין מתמידים והודעתם לבניך

- < הלכה
- < סמיכות
- < משניות
- < אלוות
- און נאך

אמעריקע 2977-585-646
ענגלאנד 020-376-97807
ארץ ישראל 0733-517202

זכר באשעסער באווייט וואלונזער
סאר טייער איבער קינדער

א רפואה פאר ציין-ווייטאג

“אייין! מיין ציין טוט מיר וויי!!!” האב איך געקעכצט. איך האב געהאט געפערליכע צאן ווייטאג וואס האט מיר זייער געפלאגט. ביי אונז אינדערהיים ווען איינער האט צאן ווייטאג זאגט מיין מאמע אז מען דארף טאנצן. זי דערמאנט אונז די מעשה פון שרה'קע די טאכטער פון רבי'ן, וואס האט זיך אפגעערעדט אויף ציין ווייטאג. דער רבי האט איר געזאגט אז זי זאל צומאכן די לאדנס און אנהייבן צו טאנצן. דאס וועט זיין א רפואה.

און מיין טאטע, ווען ער הערט ווי א קינד קלאגט אויף ציין ווייטאג דערציילט אונז א מעשה:

“ווען איך בין געווען א אינגל האב איך געהאט א גרויסע לאך אין ציין. ס'איז געווען א טאג פאר איך האב געדארפט אפפארן אין קעמפ. איך בין נאך דאן נישט געווען קיין פּרסל'בער און נישט געוואוסט פון די אלע גוטע עצות. מיין מאמע האט געקלינגען צום ציין דאקטאר בעטן אז מען זאל מיר געבן א רייע זייער וויכטיג ווייל איך קען נישט פארן אין קעמפ מיט אזעלכע ציין ווייטאג. דער סעקרעטאר האט געזאגט אז איך זאל שוין אריבערקומען.

שנעל בין איך געלאפן כאפן די פאס צום ציין דאקטאר. אריינקומענדיג זענען שוין די לעקטערס געווען אויסגעלאשן, אלע ארבעטער האבן שוין פארלאזט דאס פלאץ.

“וואס טוסטו דא?” האט מיר דער ציין דאקטאר

ענטפאנגן מיט א זייערע מינע.

“איך האבן א גרויסע לאך אין ציין און מארגן דארף איך פארן אין קעמפ,“ האב איך ארויסגעשטאמלט צום גערוענען ציין דאקטאר.

ער קוקט אויפן זייער, דערנאך אויפן מאשינעריי וואס איז שוין געווען אויסגעלאשן פארן טאג - ס'איז פונקט אויסגעקומען א טאג פון חגא (גוי'שער הוליען טאג) וואס ער האט זיך שוין געוואלט דערנען פריי, און דא שטייט פאר אים א אינגל וואס דארף מארגן פארן אין קעמפ.

“נו, נו,“ האט ער געשאקלט מיטן קאפ, “זען זיך.”

ער האט ארויסגענומען זיינע געצייג און אן קיין טראפ געדולד האט ער אנגעהויבן צו פארן מיין ציין. דער עלעקטראנישער בארער איז שוין געווען אויסגעלאשן האט ער געארבעט מיט א גאפל. עס האט געדויערט זייער לאנג ווען יעדע מינוט קוקט ער אויפן זייער און דערנאך צו מיין ציין און קרעכצט.

“אוי, אזא גרויסע לאך, דו וועסט דארפן א רויט קאנאל, (א באהאנדלונג ביים שורש), איך פול נאר אן די ציין אבער שפעטער וועסטו מוזן צוריקקומען פאר א באהאנדלונג.”

אזוי האט ער געקעכצט און גערעדט וואספארא שווערע ארבעט דאס איז און ווי גרויס דער לאך איז. און איך האב געדארפט זיין אויפן פלאץ צוויי שעה ביז ער האט געענדיגט קראצן דעם ציין מיט די גאפל און עס אנפולן. ער האט געמאכט א געפערליכע ארבעט. די צעמענט מיט וואס מען פילט אן דער לאך איז איבערגערינען צו דערנעבנדיגע ציין און געשאפן א בערגל...

ענדליך האב איך זיך דערנען אינדערהיים אויסגעמויטשעט און צעקלאפט מיט ווייטאג. אבער

מיר ווילן נאכאמאל דערמאנען

די גורל פון "גאר מיין זאך איז תפלה" איז נתנדב געווארן דורך א חשוב'ן נדבן, פאר די קינדער וועלכע זענען געווען אין שול שבת אינדערפרי פאר הודו, אין א ברסלב'ע שול וואו מען דאוונט פארן ערשטן זמן קריאת שמע.

צו קענען אריינגיין אין גורל, קלינג אריין נאך שבת אין טעל-ליין 02-5-3333-72 אויף קנעפל זיבן זאג אריין דיין נאמען און טעלעפאן נומער מיט די ווערטער "גאר מיין זאך איז תפלה".

דער געווינער פון פרשת וארא

הילד החשוב נחמן סיימאנס, ירושלים

מען קען אפנעמען די מתנה ביים משגיח הרב משה גפנער אין

תלמוד תורה ברסלב ירושלים

האט מיר זייער געשטערט. אויף אין קעמפ האב איך מתפלל געווען אויף פפרת עוונות און דער אויבערשטער זאל מיר געבן גוטע ציינער.

ווען איך בין אהיימגעקומען פון קעמפ בין איך צוריקגעגאנגען צום געהעריגן ציין דאקטאר און ער האט זיך זייער געבייזערט אויף דעם ציין דאקטאר וואס האט געמאכט אזא געפערליכע ארבעט. ער האט עס שיינ פארעכטן און מיר געמאלדן אז ב"ה איך דארף נישט קיין רוט-קאנאל.

טייערע קינדער, "פירט מיין טאטע אויס, דער סוף פון די מעשה איז אז מיינע תפלות האבן עושה רושם געווען און אויף אויף ענקה. קוקטס ענק און, קיינער פון אונזערע קינדער האבן נישט קיין רוט-קאנאל. און איך האב ב"ה געזונטע ציינער. מיר דארפן ווייטער מתפלל זיין צו האבן שטארקע און געזונטע ציינער!"

קיינער האט נישט געהאט קיין צייט מיר אויסצוהערן. מיין זיידע און באבע זענען געקומען אויף א באזוך און די גאנצע משפחה זענען זיך צאמגעקומען ביי אונז אין הויז. עס האט זיך געטון א גערוידער און א געפולדער.

איך בין אראפ אין בעיסמענט (שטאק אונטער די ערד) איינער אליין און אויסגעפלאצט אין א געוויין. דערנאך האב איך מיך באקלערט, אויב וויינען לאמיר שוין מאכן ניצן פון מיינע טרערן. איך האב הייס מתפלל געווען אז איך זאל נישט דארפן קיין רוט-קאנאל און איך זאל האבן געזונטע ציינער. נאכן זיך גוט אויסוויינען האב איך אפגעוואשן מיין פנים און ארויפגעגאנגען אין הויז ווי גארנישט וואלט פאסירט.

א גאנצן זומער אין קעמפ האב איך נישט געקענט קיינען אויפן בערגל פון די פאראקטענע ציין, עס

מיט דעם וואס די מצרים האבן געפייניגט און געמוטשעט די אידן און אריינגעלייגט אין אזא ביטערן גלות, דורכדעם איז דער אויבערשטער גרויס געווארן ווען די אידן זענען ארויס פון מצרים. אזוי אויך היינט, וואס מער דער יצר הרע פייניגט און שטארקט זיך אויפן מענטש, מער און מער - אז דער מענטש איז שטארק ביי זיך און פארלאזט זיך אויפן כח פון די צדיקים, ווערט אלעס איבערגעדרייט לטובה און דער אויבערשטנס נאמען ווערט געגרויסט פיל מער.

זאל דער אויבערשטער העלפן אז אזוי ווי אין מצרים איז דורך דער שעבוד געגרויסט געווארן השם יתברך'ס נאמען, דורך די ביטערניש איז געווארן א גאולה, זאל שוין היינט אויך מקים ווערן דער פסוק, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה 2, טו) בכל דער צדיק וואס האט געזאגט אז ער איז א 'פלא גדול' זאל מען שוין בקרוב זוכה זיין צו די גאולה שלמה בהתגלות מלכות שמים לעיני כל, אמן ואמן.

א גוט שבת

איד, וואס שטייט היינט-צו-טאג אין דעם דור דארף עוסק זיין אין דעם מצוה.

עס איז דא א תפלה אין שערי ציון, 'כי עליך נפל חובת היום', אויף דיר ליגט די עבודה פונעם היינטיגן טאג. אפילו א מענטש ווייסט ביי זיך אז ער איז נישט ווי עס דארף צו זיין, ער איז דורכגעפאלן מיט עברות און פגמים מיט-דעם-אלעם, דער היינטיגער טאג איז ניי אינגאנצן!!

אפילו דער שוואכסטער איד וואס שטעלט זיך יעצט דאווענען אדער לערנען, טוט ער גרויס מאכן דעם באשעפערס נאמען, וואס די עבודה קען נישט מאכן קיין שום מלאך אדער שרף אפילו די גרויסע נשמות וועלכע זענען שוין אין גן-עדן העליון, קענען נישט משלים זיין די עבודה וואס דער פשוט'ער איד קען. אזוי ווי דער פסוק זאגט 'לא המתים יהללו קה' א מת איז שוין פטור פון מצוות.

דערפאר זאגט דער פסוק: כי ידעת כי הזידו עליהם, דורכדעם, ותעש לה שם כהיום הזה,

רבנו של עולם, דער הער פון שמחה און חנוה. איך בעט דיר! זיי ממשיך אויף מיר א אמת'ע שמחה פון הימל, איך זאל שטענדיג פרייליך זיין " שוש אשיש" בה' תגל נפשי באלקי ", און דורכדעם זאל איך זוכה זיין אז מיינ מח זאל באפרייט ווערן פון איר געפענגעניש. ווייל מיט דיין פילע רחמנות האסטו שוין אנגעגרייט א רפואה פאר אונז. דו האסטו אראפגעשיקט אין יעדן דור הייליגע צדיקים וואס זיי לערנען אונז אויס עצות און אמת'ע דרכים מיט וועלכע מיר קענען זיך שטענדיג משמח זיין אז מיר זענען אידישע קינדערלעך, "ברוך אלקינו שבאנו לכבודו והבדלנו מן התועים".

העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו שמחה, און טרעפן אין מיר נקודות טובות, וואס זאל מיר ברוך ענגען צו אמת'ע שמחה, און צו אן אמת'ע ישוב הדעת, אזוי וועל איך זיך אומקערן צו דיר פון יעצט אויף אלעמאל. "אל תעזבני ה' אלקי אל תרחק ממני, חושה לעזרתי ה' תשועתי".

(ליקוטי תפלות ח"ב תפלה י')

הרפסת הגליון נתנדב
ע"ר גר איזלער הי"ו
לדגל הולדת בנו למול טוב

הרפסת הגליון נתנדב
ע"ר יעקב דוד ראטנבערג הי"ו
לדגל נישואי בתו למול טוב

דער רבי לערנט אונז גוטע מידות...

גבורה ...

גבורה איז טייטש שטארקייט. לאמיר אייך פֿרעגן קינדער, "ווער וויל זיין שטארק?" "ווער נישט?", יעדעס קינד וויל זיין שטארק און פֿעסט און נישט מורא האבן פון קיינעם. ס'איז דא קינדער וואס קלערן אז שטארק מיינט, איינער וואס האט שטארקע פיס און הענט... ער קען האקן און שלאגן און יעדער האט מורא פון אים... אסאך קינדער קלערן אז אויב זיי וועלן האבן שטארקע ביינער אדער זיין העכער און גרעסער, וועלן זיי ווערן שטארק, אבער יעדער פארשטייט אליין אז זיך קריגן און ווי טון א צווייטן איז זיכער נישט קיין אמת'ע שטארקייט.

לאמיר זען וואס דער הייליגער רבי ז"ל זאגט אונז וואס שטארק מיינט. דער רבי זאגט אין צוויי תורות אין לקוטי מוהר"ן (רמ"ט, תנינא מג) "עקר הגבורה הוא בלב," דער עיקר שטארקייט איז אין הארץ פונעם מענטש! צום ערשט זעען מיר אז גבורה האט נישט מיט די הענט און פיס צו טון, נאר עס ווענדט זיך אין א שטארקע הארץ. וואס מיינט א שטארקע הארץ?

די משנה אין אבות פֿרעגט שוין די שאלה: "איזהו גבור..." ווער איז איז באמת א שטארקער? און די משנה ענטפערט: "הכובש את יצרו," דער וואס שטארקט זיך אויפן יצר הרע. אן אמת'ער גבור איז איינער וואס איז זיך מתגבר אנטקעגן די נישט גוטע זאכן וואס דער בעל דבר רעדט אים איין אין הארץ צו טון. למשל, אויב עס קומט א חבר צו א אינגל אין תדר, און זאגט: "קום, לאמיר מאכן א שפּיצל פארן מלמד" ... א שטארקער אינגל וועט אים

זאגן: "ניין! ס'איז חצפה!" און נעבעך א שוואכער קינד וועט זיך לאזן פארשילעפן און נאכמאכן, און צומאל אויך באשטראפט ווערן צוזאמען מיט יענעם חבר...

די וועלט קוקט אויף גבורה אינגאנצן פארקערט ווי מען דארף. יעדע מדינה פֿראבירט זיך האלטן שטארקער און מעכטיגער ווי די צווייטע מדינה. יעדער פֿראבירט אויסצוטראכטן שטערקערע באמבעס און געווער צו קענען מלחמה האלטן און זיך שטארקן אויף אנדערע מדינות זיי צו באזיגן. ווער ס'קען זיך בעסער קריגן, דער איז שטערקער.

דער רבי ז"ל האט אמאל גערעדט אויף דעם, ווי לאכעדיג דאס איז אז א מדינה צאלט אסאך געלט און גרויסע פארשער זיצן און פלאנירן מיט חכמה ווי אזוי צו מאכן א גרעסערע און ערגערע באמבע וואס קען הרגענען רחמנא לצלן מער מענטשן... ווי נאריש איז די שטארקייט פון דער וועלט. די אמת'ע שטארקייט וואס די תורה לערנט אונז איז פונקט פארקערט. ווי אזוי שטארק מען זיך אויף די שלעכטע רצונות, מען איז זיך מתגבר און מען העלפט א צווייטן, מען גיבט אנוועק פון זיך.

המשך אויף די לעצטע זייט

די צוועלעוועטע מעשה וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט דער בעל תפלה 4

האבין זיי אים גיזאגט פון וואנען ווייסטו דאס (אז די מדינה קאן זיי ניט העלפן. און זיי וועלין נאך א מפלה האבן דורך דעם).

האט ער זיי גיענפערט. באַשר ביי דעם מלך וואס ער איז ביי אים גיווען. האט ער גיהאט א זך דהיינו דער מלך האט גיהאט א זאך אזוי ווי א האנט מיט פינעף פינגער. און מיט אלע שירטוטין (דהיינו אלע קנייטשן און אלע קריצין) וואס אויף א האנט איז פארהאנדן.

און די זך איז גיווען דער לאנד קארט פון אלע וועלטין. און גאר וואס סע איז גיווען זינט הימיל און ערד איז באשאפן גיווארין ביז אין סוף. און וואס סע וועט זיין דערנאך. איז אלץ אויסגימאלט גיווען אויף דער זך. ווארין סע גיווען אויסגימאלט אין די קריצין און קנייטשן פון דער זך. דאס גימעל פון אלע וועלטין.

ווי אזוי איטליכע וועלט שטייט. מיט אלע זאכן פון איטליכער וועלט בפרטיות. אלץ ארויס גישטעלט אויף דער זך. אזוי ווי אויף א לאנד קארט איז אויס גימאלט (אזוי ווי סע ווייסן די וואס זיי זענען גניט אין דעם לאנד קארט.

דהיינו סע איז אויס גימאלט אויף א פאפיר איטליכע שטאט און איטליכע מדינה. און איטליכס בריקל און אזוי אנדערע זאכן טייקליך און וועלדער וכו'.

און ביי איטליכע זאך שטייט אלץ אנגישריבן אז דאס איז די שטאט און דאס איז די מדינה (כו') אזוי איז אויף דער זך גיווען אויסגימאלט אלע וועלטין דורך די קריצין און קנייטשן פון דער זך.

און אין די קריצין פון דער זך איז גיווען אזוי ווי אותיות. אזוי ווי אויף א לאנד קארט שטייען אנגישריבן אותיות ביי

און זיי האבין אנגיהויבן מיט אים צו שמוסין.

האט ער זיי אויף אזוי גיזאגט פנ"ל. איר זענט אלע אין טעות. און אין גרויסע נארישקייט. און דאס איז גאר קיין תכלית ניט. דהיינו דאס געלט איז גאר קיין תכלית ניט.

נאר סע איז א יחיד ברוך הוא פאר האנדין דהיינו דער בורא יתברך שמו וואס ער האט אלע באשאפן נאר אים באדארף מען דינען. און געלט איז גאר א נארישקייט וכו'.

און די מדינה וואס איר זאגט. אז זיי זענען אלע גאטין. זיי וועלין אויף גאר ניט קאנען העלפן. ווארין זיי זענען נאר מענטן וכו' (אזוי האט זיי דער בעל תפלה גיזאגט)

האבין זיי אים גיהאלטן פאר משוגע. ווארין די גאנצע מדינה זענען שוין אזוי גיליגין אין דעם געלט און זענען שוין אזוי דרינען פארנארישט גיווארין. ביז דער וואס ער האט אקעגין זייערע נארישקייט עפעס גירעט. איז דערביי זיי גיווען משוגע.

האבין זיי אים גיפרעגט. וואס איז דאס וואס דו זאגסט אויף דעם גבור. אויב סע ניט דער גבור פנ"ל. האט ער זיי גיענפערט. באַשר איך בין גיווען ביי א מלך. איז ביי דעם מלך פארפאלן גיווארין א גבור.

און אויב דאס איז דער גיבור. קאן איך מיה מיט אים. און וויטער דאס וואס איר פארלאזט זיך אויף דער מדינה וואס איר זאגט אז זיי זענען אלע גאטין. דאס איז א נארישקייט.

ווארין זיי וועלין אויף גאר ניט קענען העלפן. אדרבא. דאס וועט נאך זיין אייער מפלה אז איר וועט זיך אויף זיי פארלאזן.

אִיטְלִיקֶער זאָך פֿדי מען זאל וויסן וואס דאס איז דײַנו מען זאל וויסן אז דא איז די שטאט.

און דא איז דאס טייכיל און אזוי דעסט גלייכין אַנדערע זאכן. אזוי איז פונקט גיווען אַנגײכניג דורך די קריצין פון דער האנט אזוי ווי אותיות. וואס די אותיות זענען גישטאנען ביי אִיטְלִיקֶער זאָך וואס סע גיווען אויס גימאלט אויף דער יד. פֿדי מען זאל וויסן וואס אִיטְלִיקֶע זאָך איז וואס דארט איז אויסגימאלט.

און אזוי אִיטְלִיקֶע מדינה באזונדער און אִיטְלִיקֶע שטאט און אלע טייכן און בריקין און בערג און אַנדערע זאכין (וואס סע גיפֿינט זיך אין דער וועלט און אין אלע וועלטן) איז אלץ גיווען אויסגימאלט אויף דער יד דורך די קריצין און קנײטשן פון דער יד.

און ביי אִיטְלִיקֶער זאָך איז אלץ גישטאנען אותיות אז דאס איז די זאך און דאס איז די זאך וכו'. און אזוי אלע מענשן וואס סע גייען ארום אין אִיטְלִיקֶער מדינה און אלע זייערע מארעות (דײַנו אלץ וואס אויף א מענשן גייט איבער ווייל ער לעבט) איז אלץ גיווען אויס גימאלט אויף דער האנט.

און סע איז דארט גישטאנען אפילו אלע וועגין פון איין מדינה צו דער אַנדערער. און פון איין אָרט צום אַנדערין און מחמת דעם האב איך גוואוסט דעם וועג אריין צו גיין אהער אין שטאט אריין. וואס קיין שום מענש קאן אהער ניט קומען. (ווארין די מדינה פון געלט האבן זיך ארום גינגאן זייערע שטעט און קײנער האט צו זיי ניט גיקאנט קומען פֿל) און אזוי אז איר ווילט מיך שיקין אין דער אַנדערער שטאט אריין. ווייס איך אויף דעם וועג. אלץ דורך דעם יד.

און אזוי איז גישטאנען אויף דער יד. דער וועג פון איין וועלט צו דער אַנדערער וועלט. ווארין סע איז פארהאנדין א וועג וואס דורך דעם וועג קאן מען ארויף גיין פון דער ערך אויף דעם הימיל. (ווארין פון דער ערך אויף דעם הימיל קאן מען ניט

ארויף גיין מחמת מע ווייסט ניט דעם וועג. און דארט איז גישטאנען דער וועג ווירמיר מען זאל ארויף גיין אויף דעם הימיל)

און סע איז דארט גישטאנען אלע וועגין וואס סע איז פארהאנדין פון איין וועלט צו דער אַנדערער וועלט. ווארין אליהו איז ארויף גיגאנגען אויף דעם הימיל מיט דעם וועג. איז דארט גישטאנען דער וועג. משה רבינו איז ארויף גיגאנגען אויף דעם הימיל מיט איין אַנדערן וועג.

איז דארט גישטאנען יענער וועג אויף. און אזוי חנוך איז ארויף גיגאנגען אויף דעם הימיל נאך מיט איין אַנדערין וועג. איז דארט דער וועג אויף גישטאנען און אזוי פון איין וועלט צו דער אַנדערער (ווייטער העכער) איז אלץ גישטאנען אויף דער האנט. דורך די קריצין און קנײטשן פון דער האנט **און סע איז גישטאנען אויף דער יד.** אִיטְלִיקֶע זאָך ווי

אזוי סע איז גיווען בשעת די וועלט איז באשאפן גיווארין. און ווי אזוי סע איז היינט. און ווי אזוי סע וועט זיין דערנאך. דײַנו סדום. איז גיווען דארט אויסגימאלט אזוי ווי די שטאט איז גיווען פֿיר איי זי איז איבער גיקערט גיווארין.

און ווידער איז גיווען דארט אויסגימאלט אזוי ווי סדום קערט זיך איבער. אזוי ווי א שטאט קערט זיך איבער. און ווידער איז גיווען דארט אויסגימאלט סדום וואסיר א פנים סע האט היינט. נאך דעם איבער קערין זיך. ווארין אויף דער יד איז גיווען אויס גימאלט. וואס סע איז גיווען. און וואס סע איז היינט. און וואס סע וועט זיין.

און דארט אויף דער יד האב איך גיזעהן. אז די מדינה וואס איר זאגט אויף זיי אז זיי זענען אלע גאטן. מיט די אלע מענשן וואס זיי וועלן צו זיי קומען אויף הילף (דײַנו אז די מדינה זאל זיי העלפן) וועלן זיי אלע ביידע א מפלה האבן. (אזוי האט זיי אלץ דער בעל תפלה דערצייילט).

איז ביי זיי די זאך א ווילד חידוש גיווען. ווארין מען דערקענט אז דאס איז אמתע רייד. ווארין דאס ווייסט מען אז אויף א לאנד קארט. שטייט אויסגמאלט אלע זאכן.

האבין זיי פארשטאנען אז זיינע רייד זענען אמת ווארין אזוינס קאן מען זיך ניט אויסטראכטן. ווארין דאס זעהט מען זיך אז מען קאן צום הויף נעמען צוויי קריצן פון דער האנט וועט דרויס ווערן איין אות. איבער דעם האבין זיי פארשטאנען אז דאס איז ניט קיין אויס גיטראכטע זאך. און סע איז ביי זיי א ווילד חידוש גיווען.

האבין זיי אים גיפרעגט וואו איז ערגעץ דער מלך. טאמער וועט ער אונז ווייזן א וועג. ווי מען זאל גיפיען געלט. האט ער זיי גיענפערט. נאך ווילט איר געלט (מיט א לשון ווי איינער פארנוינדערט זיך און בייערט זיך) פון געלט שמוסט גאר ניט.

האבן זיי אים גיפרעגט. פון דעסטוועגין פארט. זאג אונז ווי דער מלך איז. האט ער זיי גיענפערט. איך ווייס אויף ניט פון דעם מלך ווי ער איז. און די מעשה איז אזוי גיווען. **אמאל איז גיווען א מלך מיט א מלכה.** און זיי האבין גיהאט א בת יחידה. און סע גיקומען נאהנט צו דער צייט וואס מען האט איר באדארפט חתונה צו מאכן.

האט מען גיעזצט יועצים מען זאל איין עצה האלטן. וועמען מען זאל איר געבין און איך בין דארט אויף גיווען צווישן די יועצים (דהיינו דער בעל תפלה וואס ער דערציילט דאס אלץ פאר זיי) ווארין דער מלך. האט מיך ליב גיהאט.

איז מיין עצה גיווען אז מען זאל איר גיבן דעם גבור. ווארין דער גבור האט אונז גיטאן פמה טובות. ווארין ער האט איינגיגומען כמה מדינות איבער דעם קער מען אים צו גיבן די בת מלכה פאר איין ווייב.

איז מיין עצה זייער גיפלען. און זיי האבן אלע דרויף מסכים גיווען. און סע איז דארט גיווען א גרויסע שמחה.

וואס מען האט גיפונען א חתן צו דער בת מלכה. האט מען דער בת מלכה חתונה גימאכט מיט דעם גבור.

האט די בת מלכה גיהאט א קינד. און דאס קינד איז גיווען זייער א ווילד גרויסער פארשויזן. וואס סע איז גאר קיין מנטשליך שיינקייט ניט גיווען. און זיינע האר זענען גיווען פון גאלד. און האבין גיהאט אליילי פארבין.

און זיין פנים איז גיווען אזוי ווי די זונען. און זיינע אויגן זענען גיווען אנדערע אורות (פלומר לעכטן) און דאס קינד איז גיבוירן גיווארין מיט גרייטער חכמה ווארין מען האט אין אים גזעהן תיכף ווי ער איז גיבוירן גיווארן. אז ער איז שוין א גרויסער חכם. ווארין אז מענטשן האבן גישמוסט. דארטין ווי מען האט באדארפט לאכין. האט ער גילאכט.

און אזוי דעסט גלייכין אנדערע זאכן. מען האט אין אים דערקענט אז ער איז א גרויסער חכם. נאר ער האט נאך ניט די תנועות פון א גרויסן. דהיינו ער קאן נאך ניט ריידן און אזוי אנדערע זאכן. אבער דאס האט מען אנגיזעהן תיכף אז ער איז שוין א גרויסער חכם.

און ביי דעם מלך איז גיווען א מליץ. דהיינו א ריידער א בעל לשון ומליצה. וואס ער האט גיקענט ריידן זייער שיינע רייד. זייער שיינע שפראכן און שירות און תושבחות צום מלך.

און דער מליץ איז אליין אויף גיווען א שיינער מליץ נאר דער מלך האט אים גוויזן דעם שלייד און דעם וועג פון וואנען ער זאל נעמען דעם פח פון דער חכמה פון מליצה. און דורך דעם איז ער גיווען זייער א ווילד גרויסער מליץ.

וידער האט דער מלך גיהאט א חכם. און דער חכם איז אליין אויף גיווען א חכם. נאר דער מלך האט אים גוויזן אוועג פון וואנען ער זאל נעמען חכמה. און דורך דעם איז ער גיווען זייער א ווילד גרויסער חכם.

"גאר מיין זאך איז תפלה"

מייערער ברסלב'ער אינגל, פארוואס זאלסטו נישט קענען

די מעשה פון דער בעל תפלה?

דיין דאווענען, דיין שמחה, דיין באנעמונג וועט אויסקוקן אינגאנצן אנדערש, דו וועסט שפירן א מעם אין לעבן, אין תורה און אין תפלה

כאפ זיך מיט!!

בחינה אויף ספורי מעשיות די צוועלעווטע מעשה (4) - מבעל תפלה

- יעדער אויף א אנדערע וועג און אין די יד איז נישט געשטאנען די וועגן
- ט. וואס איז געשטאנען אויפ'ן יד**
- וואס עס איז געווען און וואס ס'איז יעצט
- וואס עס איז געווען און וואס ס'איז יעצט און וואס ס'וועט זיין
- וואס עס איז געווען
- י. וואס איז געשטאנען אין די יד וועגן די מדינה וואס זיי זאגן אז אלע דארטן זענען גאטליך**
- אז יענע מדינה וועט האבן א מפלה
- אז די מענטשן וואס וועלן קומען צו זיי נאך הילף וועלן האבן א מפלה
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- יא. האבן זיי געגלייבט דעם בעל תפלה? - און פארוואס?**
- זיי האבן פארשטאנען אז ס'איז אמת ווייל מ'קען זיך אויסנעמען אויס טראכטן
- זיי האבן בכלל נישט געגלייבט ווייל ער רעדט קעגן זייער אמונה
- זיי האבן בכלל נישט צוגעהערט וואס ער האט געענטפערט
- יב. וואס האט ער זיי געענטפערט ווען זיי האבן אים געפרעגט וואו איז דער קעניג אפטר קען מען ביי אים באקומען געלט?**
- פון געלט שמועסט גארנישט
- אז ס'איז שווער אנצוקומען צו אים
- אז געלט איז נישט דער תכלית
- יג. וואס איז געווען די עצה פון בעל תפלה ווען מ'האט זיך גע'עצה'ט מיט וועמען צו חתונה מאכן די בת יחידה פונעם קעניג?**
- מיט דעם חכם פונעם קעניג
- מיט דעם אוהב נאמן פונעם קעניג
- מיט דעם גבור פונעם קעניג
- יד. וועלכע מין האר האט געהאט די טאכטער פון בת מלכה?**
- פון גאלד
- אלע קאלירן
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- טו. ווער נאך איז געווען ביים קעניג?**
- א מלך (וואס האט געקענט שייך רעדן)
- א חכם
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- טז. וואס לערנסטו זיך דערווייל ארויס פון די מעשה?**
- אז דער גאנצער תכלית אויף דער וועלט איז _____
- נישט צו רעדן פון געלט
- _____
- א. וואס האט דער בעל תפלה געזאגט פאר די שרים (עלצטע) ווען זיי האבן אים געכאפט**
- אז געלט איז נישט דער תכלית
- אז גבורה איז דער תכלית
- ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ב. וואס האט זיי דער בעל תפלה געזאגט אויף דעם וואס זיי פארלאזן זיך אויף די מדינה וואס אלע זענען גאטליך (לויט זייער שיטה)?**
- אז אפשר וועלן זיי ענק העלפן
- אז זיי וועלן ענק גאר נישט קענען העלפן
- אז דער גבור וועט ענק העלפן
- ג. וואס האט זיי דער בעל תפלה געזאגט וועגן דעם גבור?**
- אז ער איז געווען ביי א קעניג אז ביי אים פארלוירן געווארן א גבור און אויב דאס איז דער גבור קען איך מיך מיט אים
- אז ער איז זייער שטארק און מ'דארף מורא האבן פון אים
- אז ער איז בכלל נישט קיין גבור
- ד. וואס נאך האט זיי דער בעל תפלה געזאגט וועגן די מדינה וואס דארטן זענען אלע גאטליך (לויט זייער שיטה)?**
- אז זיי זענען בכלל נישט שטארק
- אז אויב ענק וועלן זיך פארלאזן אויף זיי וועט דאס זיין ענקער מפלה
- אז אויב ענק וועלן זיך פארלאזן אויף זיי וועלן ענק מצליח זיין
- ה. פון וואו האט דער בעל תפלה געוואוסט דער ענטפער?**
- ווייל ער איז געווען א נביא
- ווייל ער איז געווען פארויבערט אין דעם
- ווייל דאס אלעס איז געווען אויסגעקריצט אויף די יד וואס איז געווען ביים קעניג
- ו. אויף די יד פון קעניג איז געווען געשריבן די וועגן פון איין מדינה צו די אנדערע?**
- יא
- ניין
- א טייל יא, און א טייל נישט
- ז. אויף די יד פון קעניג איז געווען געשריבן די וועגן פון איין וועלט צו די אנדערע וועלט?**
- יא
- ניין
- א טייל יא, און א טייל נישט
- ח. אלי' משה און חנוך זענען ארויף אין הימל אויף די זעלבע וועג אדער יעדער דורך א אנדערע וועג?**
- יעדער אויף א אנדערע וועג און אין די יד איז געשטאנען אלע וועגן
- אלע אויף די זעלבע וועג און אין די יד איז געשטאנען די וועג

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 72-5-3333-02

1-518-329-9149

גבורה... רבי לערנט אונז גוטע מודות...

די חיות פארשער האבן אמאל געוואלט אויספרובירן דעם עלעפאנט. האבן זיי גענומען א בעיבי עלעפאנט און צוגעבינדן צו א שטריק, און דעם שטריק האבן זיי צוגעבינדן צו א פאס מיט שטיינער. דער קליינער עלעפאנט האט זיך געוואלט ארויסרייסן און אנטלויפן. ער האט געשטויסן און געשטופט די פאס שטיינער אז עס זאל זיך אויסגיסן און די שטריק זאל לויז ווערן, אבער ס'איז אים נישט געגאנגען. אזוי איז די עלעפאנט געוואקסן גרעסער און שטארקער, ווען די פארשערס ברענגען אים יעדן טאג זיין עסן צום זעלבן פלאץ. די נאז פון די בעיבי עלעפאנט איז שוין זייער לאנג, זיינע פיס זענען שוין גראב און שטארק. ער איז שוין כמעט א ריזיגער עלעפאנט, מיט א שטארקע כח. ער וואלט געקענט געבן איין קליינע שטויס און די גאנצע פאס שטיינער וואלט אוועקגעפליגן און ער וואלט זיך געקענט באפרייען פון דעם שטריק אבער ער ווייסט נישט פון זיין כח. ער מיינט אז ער איז ווי א בעיבי עלעפאנט וואס קען נישט ריקן א פאס מיט אפאר שטיינער. אזוי פארברענגט ער נעבעך זיינע טעג צוגעבינדן צום פאס. א גאנצן טאג טוט ער גארנישט נאר ער גייט א רינג, ארום און ארום דעם קליינעם פאס. ווי נאריש איז ער!

דאס זאגט אונז דער רבי: א איד האט אין זיך א מורא דיג שטארקייט, וואס איז שטארקער און מער פון אלע עצות און נסיונות פונעם יצר הרע. מען קען אים געבן איין שטויס און דער יצר הרע פליט אנוועק, נאר מען דארף גלייבן אין דעם, און אסאך בעטן ביים באשעפער זיך צו קענען האלטן שטארק און גלייבן אין די כוחות וואס ליגט אין אונז אליין.

א שטארקער מענטש איז איינער וואס האט די כח צו זאגן, "ניין!" זיך אפהאלטן פון צו טון א שלעכטע זאך. אזוי אז עס קען זיין אז מען זעט א אינגל וואס קוקט אויס א שוואכער און פשוט'ער אבער ער איז אן אמת'ער גבור! א שטארקער מענטש! ער קען זאגן ניין אויף א נאש וואס האט נישט קיין גוטן הכשר! ער קען אראפלאזן די אויגן ווען ער גייט אויפן גאס! ער קען זיך איינהאלטן נישט צו דערציילן א זאפטגיגע לשון הרע וואס ליגט אים אויפן צונג... דאס איז אן אמת'ער שטארקער קינד. די שטארקייט איז אזוי ווי א חומה, עס בויעט אים אויף און גיבט אים אכטונג פון אלע שלעכט'ס.

ווי קען מען זוכה זיין צו זיין א גבור? לערנט אונז דער רבי אז יעדעס אידיש קינד האט אין זיך א געוואלדיגע גבורה, "כל אחד מישראל הוא בעל כח גדול לעמד נגד כל העולם עם כל התאוות רק העקר-שיזכה לידע מכחו..." (משיבת נפש כה). יעדער איד האט שוין אין זיך די שטארקייט, נאר די פראבלעם איז אז רוב מענטשן ווייסן נישט פון זייער כח, זיי מיינען אז זיי זענען שוואך און קענען זיך נישט מתגבר זיין אויפן יצר הרע. דער רבי זאגט: "חזק ונתחזק ואל תהיה כפיל הגדול..." (שיר ידירות), שטארק זיך און זיי נישט אזוי ווי א עלעפאנט (פיל) וואס דערשרעקט זיך פון א קליין מייזעלע. פארוואס שרעקט זיך דער עלעפאנט? ווייל ער ווייסט נישט פון זיין כח, ער ווייסט נישט אז ער איז אזוי גרויס און שטארק אסאך שטארקער ווי די מייזעלע...